

Liubljana, 23. aprila.

Obtožnica dunajskih oblastnikov, s katero stopa socialistično delavstvo v boj zoper koruptno kliko, zares ni kratka in zgodovina klerikalne mestne uprave je kakor dolga, neskončna veriga pregreh in zločinov, zagrešenih nad delavskim ljudstvom, nad vsem dunajskim prebivalstvom. Kakor so dan za dnev vrsteča se razkritja — razkritja iz lastnih vrst — pokazala, je bila klika na dunajskem magistratu gnezdo nezasišane korupcije, gnezdo političnih oboživnikov, ki niso ločili svojih žepov od mestne blagajne, v katero so prav globoko in izdatno posegali in se bogatili na stroške mestnega prebivalstva; ljudje, nemaniči, ki so se pred nekaj leti zatekli k polnim jaslim javnim mest, so si v kratkem času nabrali denarja kakor sena; hinarci, ki so na javnih shodih grmeli proti bančnemu kapitalu, proti židovski spekulaciji, so se po kratki dobi svojega »javnega delovanja izpremenili v krotke provizionarje velikih bank, v brezvestne spekulante z zemljišči in stavbišči. Klika, ki je v debelih požirkih zajemala iz njeni upravi poverjenih javnih fondov, pa je z nezasišano brutalnostjo in z brezobzirnim terorizmom trpinčila delavsko ljudstvo in lehkomiiselno zanemarjala naloge, ki jih nalaga uprava velikega mesta svojemu gospodarju. Velikansko stanovanjsko mizerijo, ki je sramota za dunajsko mesto, šiba božja za njega prebivalstvo, ima na svoji grbi, brezprijemni šolski in špitalski škandalji obremenjuje vest. In škandalozne afere in razkritja, iz katerih je izšla umazaniji rok, kdo bi jih preštel? Infamija, s katero so poteptali koalicijsko pravico mestnih uslužbencev, vrgli stare delavce na cesto samo zato, ker so uporabljali svojo državljansko svobodo, in ki je spravila ves Dunaj po konci, je še vsem v živem spominu.

Ta dan je Pierre napravil ovinek, ko je šel iz Trastevera v palačo Farnese, kjer so ga pričakovali. Šel je po Via di Pettinari, potem po Via di Giubonari, od katerih je prva vsa mračna in kakor zabita med velikim zidom bolnišnice na eni in bednimi hišami na drugi strani, med tem ko oživlja drugo večno valovanje ljudstva in jo osvežujejo okna dragotinarjev z debelimi zlatimi verigami, izlogi trgovin z blagom, kjer se razpenjajo ogromne modre, rumene, zelene, rdeče tkanine v bleščečih barvah. Delavski okraj, iz katerega je pravkar prišel, kramarski okraj, po katerem je pravkar hodil, sta mu zbudila spomine na strašne, bedne okraje, ki jih je že prej obiskal, spomin na usmiljenja vredno množico propadlih, vsled brezposelnosti na beraštvo obsojenih delavcev, stanujočih po prešernih zapuščenih zgradbah na Prati del Castello. Oj, to ubogo, nesrečno, v otroštvu zaostalo ljudstvo, ki so ga stoletja teokracije držala v nevednosti, v vernosti divjakov, ki se je tako privadilo noči svojega duha in trpljenju svojega telesa — kako se kljub vsemu ne more z drugimi vred socialno prebuditi, pa je srečno, če sme v miru uživati svoj ponos, svojo lenobo in svoje solnce! Kakor da je v svojem propadanju slepo in gluho; svoje nekdanje topo življenje nadaljuje sredi preobratov novega Rima, ne da bi čutilo kaj drugega kakor nevoljo, ker so porušeni stari okraj, v katerih je stanovalo, ker so izpremenjene navede in ker so se živila podražila. Bilo je, kakor da ga nadleguje svetloba, snažnost in zdravje, ker je bilo treba vse to poplačati z veliko delovno in finančno krizo. Kljub temu, naj se je to godilo namenoma ali ne, se je snažil Rim pravzaprav le za ljudstvo, in zato nanovo gradil, da postane veliko, moderno glavno mesto; zakaj na kraju teh izprememb prihaja demokracija; ljudstvo bo jutri podedovalo ta mesta, iz katerih se preganja nesnaga in bolezen; nazadnje se tukaj ustanovi zakon dela in uniči bedo. In zato si mora človek, če preklinja skrbno pometane, filistrozno varovane razvaline, kolosej, ki so ga osvobodili njegovega bršljanja, njegovega grmovja, njegovega divjega rastlinstva, katero polagajo mlade Angličanke

Na Dunaju je to spoznanje že prišlo: z nenavadnim srdom in z ljuto maščevalnostjo se obračajo razočarani in opeharjeni sloji zoper stranko, ki jih je s svojimi obljubami preslepila in premotila, da so ji sledili čez drn in strn. Vsled tega spoznanja se zbira nad krščansko socialno stranko hudourni nevihta in je močno verjetno, da že topot očisti nevihta dunajski zrak kužnih niazmov, ki so zastrupovali vse dunajsko javno življenje.

D u n a j, 23. aprila.

(Dalej glej zadnje vesti.)

Belgrad, 21. aprila.

Srbija, ki se je nekdaj po pravici smatrala za demokratično deželo, je že imela splošno volilno pravico, ko so v mnogih drugih krajih le hrepeneli po njej. Meščanske stranke, ki so takrat gospodovale v Srbiji in ki so bile klike v pravem pomenu besede, so s svojo sebično politiko brez obzora in brez velikih ciljev, s svojo umazano vzajemno konkurenco in s svojo breziznajnostjo omogočile mlademu Aleksandru, da je takorekoč z eno samo besedo, z najnavadnejšim nasilstvom, s tem da je dal enostavno aretirati nepokorno vladno, uničil demokratično ustavo. Zanikrne meščanske stranke so tako malo

Največji čisti dobiček volilnega boja pa je pomnožitev in okrepčanje organizacij, katerih mreža je zdaj raztegnjena po vsej deželi. V njej je tista sila, ki jo je stranka potrebovala za najvažnejši politični boj v deželi: Za splošno volilno pravico. Ta boj se zdaj prične z vso odločnostjo in se ne konča, dokler se ne zasveti zmaga.

Eden najrazveseljivejših pojavov našega gibanja je nedvomno mogočno naraščanje mladinske organizacije. Naše mladinsko gibanje na Slovenskem je sicer še precej skromno. Toda uspehi, ki jih imajo v tem oziru pokazati naši nemški sodruzi nam opravičujejo nado, da se bo socialistična mladinska organizacija tudi pri nas na Slovenskem polagoma bolj ukoreninila in okrepila.

Premišlja jo o teh rečeh je Pierre dospel na samotno, pravilno Piazza Farnese z njenimi zaprtimi hišami in z dvema vodometoma; na solnca, v neizmerni tišini dviga prvi svoj žarek v višino in spušča neskončen trak biserja v globočino. Trenotek je ogledaval monumentalno pročelje težke, četverokotne palače, visoka vrata, kjer je plapolala trobojnica, trinajstero oken pročelja in glasoviti friz, ki izraža čudovito umetnost. Potem je vstopil. Prijatelj Narcissa Haberta, atašé poslaništva pri italijanskem kralju, ga je pričakoval, pripravljen, da mu pokaže ogromno, najlepšo rimsko palačo, ki jo je najela Francija za stanovanje svojega poslanika. Velikanska, prešerna in žalostna je ta hiša s svojim velikim, vlažnim in temnim, od portika obdanim dvoriščem, z orjaškim, iz nizkih stopnic sestavljenim stopniščem, z neskončnimi hodniki, s prekomernimi galerijami in dvoranami. To je veličastni pomp smrti; leden mraz veje iz zidov in sili človeškim mrvljam, ki si upajo pod te oboke, v kosti. Z diskretnim smehljajem je atašé priznal, da se poslaništvo v tem domu dolgočasi na smrt; poleti se peče, pozimi se ledeni. Le v onem delu, kjer stanuje poslanik, v prvem, k Tiberi obrnjenem nadstropju, je nekoliko živahneje in vseleje. Tam, iz glasovitih galerije dei Caracci se vidi Janiculus, vrtovi Corsini in Acqua Paola preko cerkve S. Pietro in Montorio. Potem prihaja za ogromnim salonom poslanikovova delavnica, v kateri vlada tihi, od solnca oživilen mir. Ali obednica, spalnica in stanovanja, ki se pogrezajo zopet v otožni mrak stranskih ulic. Vsi ti veliki, po sedem do osem metrov visoki prostori, imajo čudovite slikane ali izklesane stropne, gole stene, nekatere okrašene s freskami, raznovrstno pohištvo, krasne stebrične mize in vsakovrstno moderno opo-tijo. Žalostno sliko pa izpodrine odurna, čim se pride v slavnostne prostore, v velike po-častne sobane, ki so obrnjene na trg. Tukaj pa

Pierre je zelo potrft zapustil palačo; v mo-
žganih mu je brnelo. In tudi vse druge palače,
vse velike rimske palače, ki jih je bil videl na
svojih izprehodih, so se dvignile v njegovem
spominu; vse so bile oropane svoje krasote,
nekdanje kneževsko dvorjaništvo je izginilo,
vse so se izpremenile v nerodne, neudobne na-
jemniške hiše. Kaj bi danes počeli s temi ga-
lerijami, ko ne zadostuje nobeno premoženje za
prešno življenje, za katero so bile zgrajene,
niti ne za prehrano poslov, ki bi bili potrebni za
njih vzdrževanje? Knezi, ki so kakor knez
Aldobrandini sami s svojim množestvilnim po-
tomstvom stanovali v njih, so bili redki. Sko-
raj vsi so dajali stara bivališča svojih pradedov
družbam ali zasebnikom v najem, pa so si ob-
držli le po eno nadstropje, včasih le kakšno eno-
stavno stanovanje kje v pohlevnem kotu Pa-

lazzo Chigi je bil oddan v najem; pritličje bankam, prvo nadstropje avstrijskemu poslaniku, knez in njegova družina so si pa delili drugo nadstropje z nekim kardinalom. Palazzo Schiarra je bil oddan v najem; prvo nadstropje ministru za zunanje zadeve, drugo nekemu senatorju, knez pa je s svojo materjo stanoval v pritličju. Palazzo Barberini je bil oddan v najem; pritličje, prvo in drugo nadstropje raznim družinam, knez pa je stanoval v tretjem, v nekdanjih sobah za posle. Palazzo Borghese je oddan v najem, pritličje nekemu trgovcu s starinami, prvo nadstropje neki framaonski loži, vse drugo družinam, knez pa si je pridržal le nekoliko sob malega meščanskega stanovanja. Palazzo Odeschalchi je oddan v najem, Palazzo Colonna je oddan v najem, Palazzo Doria je oddan v najem, knezi imajo v njih le omejeno življenje dobrih hišnih posestnikov, pa gledajo, da dobe čim več dobička od svojih zemljišč, da morejo izhajati. To prihaja odto, ker je zavel smrtonosen veter preko rimskega patricijata; največja premoženja so splavala po vodi v veliki finančni krizi, le malo je ljudi, ki so ostali bogati. In kakšno bogastvo je to! Nepremično, mrtvo bogastvo, ki ga ne more obnoviti ne trgovina, ne industrija. Mnogoštevilni knezi, ki so poizkušali s kupčijami, so bili uničeni. Drugim, ki so se ustrašili in ki so jih vrhutega morili ogromni davki, požirajoči jim tretjino dohodkov, ni ostalo poslej nič drugega kakor čakati in gledati, kako se izčrpavajo njihovi zadnji ohromeli milijoni, kako se razkosavajo z delitvami in kako umirajo, kakor umira pad še liki vse drugo tudi denar, če ne more roditi sadov v živi zemlji. Bilo je le še vprašanje časa, zakaj končni polom je neizogiben, brezgledna zgodovinska usoda. Oni, ki so se prilagodili oddajanju v najem, se še bojujejo za življenje, izkušajo se vživeti v sedanjo dobo, pa se trudijo, da bi vsaj obljudili samoto svojih prevelikih palač; pri drugih, pri trmastih in ponosnih, ki se zazidavajo v grobe svojega plemena, pa že stanuje smrt. Tako je v strašni, v prah razpadajoči, v temi in v molku odreveneli palači Boccanera, kjer ni čuti nič drugega kakor od časa do časa zamolklo čez travo na dvorišču ropotajočo staro karoso kardinala, ki se vozi na izprehod, ali pa se vrača z njega.

Mladinska organizacija nemških sodrugov nam zbujala občudovanje. Samo s pravih socialističnih duhom prešinjena mladina je zmogla takega dela. Zveza mladostnih delavcev v Avstriji je obelodanila ravnokar računsko poročilo za četrti zvezni zbor, ki bo ob Binkošti v Podmoklih. L. 1903. je štela zveza samo 19 podružnic, med njimi 13 na Dunaju. L. 1906. je znašalo njih število šele 47, koncem 1908. 109, koncem 1910. 195 in koncem 1911. je znašalo število podružnic že 306. V zadnjih treh letih se ni ustanovilo nič manj nego 254 mladinskih organizacij. Zveza je prekosila vsa nasprotniška mladinska društva in stoji danes s svojimi 11 tisoč člani na prvem mestu in je — na Nemškem nimajo mladinske organizacije v praviem pomenu besede — najmočnejša mladinska organizacija v mednarodni mladinski zvezi. Med njenimi člani so zastopani vsi poklici in tri četrtine članov je mlajših nego 18 let. Zveza je tedaj v praviem pomenu besede mladinska organizacija.

Po neki nepopolni statistiki so mladinske organizacije leta 1911. priredile 4912 shodov in izdale v zadnjih treh letih 1.600.000 letakov in zborovalnih vabil. Močno naraščanje zveze se zrcali tudi v dohodkih. Njeni dohodki v letu 1911. znašajo 34.222 K 38 vin., to je še enkrat toliko, kolikor znašajo svote dohodkov v letih 1903., 1904. in 1905. in skoraj ravno toliko kakor skupni dohodki v letih 1906., 1907. in 1908. Tudi velika razširjenost zveznega glasila priča o moči mladinske organizacije. Naklada glasila je znašala v začetku leta 1908. še 6000, sedaj pa je narasla že na 15.000. Organizacija je tudi najpridnejše razširjala brošure in poučne spise.

Izobraževalno delo je zelo obsežno. Zlasti na Dunaju se je na polju izobražbe izredno veliko storilo. Razen mnogobrojnih predavanj, se je vršil na Dunaju kurz za izobražbo 119 funkcionarjev. Nadalje je mladinska organizacija prirejala razne poučne ekskurzije in omogočevala članom razne športe in posejanje gledališč. Mladostni delavci tudi pridno čitajo. Iz poročil centralnih knjižnic izhaja, da člani nobene organizacije ne berejo toliko socialističnih knjig, kakor mladinskih delavci. Tudi na deželi se je v tem oziru mnogo storilo. Po možnosti so se mladinske organizacije povsod prizadevale, da so s predavanji in sličnimi prireditvami gojile med svojimi člani socialistično izobrazbo. Da bi se čitanje pospeševalo, je upeljala zveza potvalne knjižnice in je 20 takih knjižnic že opremila z najzbranejšo literaturo.

Poročilo obširno opisuje boj za reformo obrtne šole. V zanimivem poglavju se popisuje zakonodaja z ozirom na varstvo mladine v zadnjih treh letih in pa stremiljenja zveze na tem polju.

Poročilo navaja celo vrsto razveseljivih sklepov raznih strank in strokovnih konferenc, ki vsi nalagajo sodrugom dolžnost, da pospešujejo in podpirajo mladinsko gibanje. Polagoma se ti sklepi tudi uresničujejo.

Stranka in strokovna organizacija cenita danes mladinsko gibanje kot vir stalnemu obnavljanju delavskega gibanja. Čim močnejše postanejo strokovne organizacije, tembolj se v svojem strokovnem delu zavzemajo za mladošne delavce in vplivajo tudi neposredno na razmere učenec in sicer ne samo z ozirom na omejitve njihovega števila. Polagoma dovoljujejo strokovne organizacije mladim pomočnikom, ki pripadajo med učno dobo zvezi mladostnih delavcev, tudi razne olajšave.

Razume se, da mladinskemu gibanju ne primanjkuje nasprotnikov. Kjerkoli se delavstvo emancipira od svojih izkoriščevalcev, povsod se mu mečejo polena pod noge. Posebno hude nasprotnice mladinskega gibanja so c. kr. oblasti. V načrtu novega društvenega zakona je skrit atentat na mladinsko gibanje. Ako obvelja tisti paragraf v načrtu, potem bi bilo odvisno od volje upravnih oblasti, bi li smela obstojati mladinska organizacija ali ne. To ganljivo »skrb« za mladino bo treba odločno zavrniti. Delavstvo si ne da od nikogar jemati pravice, da sme svojo lastno mladino vzgojiti tudi v smislu svojih lastnih želja.

Ako pregledamo mladinsko gibanje nemških sodrugov, potem smo lahko tudi mi ponosni nanj. Uspehi nemških sodrugov pa nam morajo dati tudi poguma, da jim sledimo po začrtani poti. Tudi našo slovensko mladinsko organizacijo treba razširiti in okrepiti. Pri tem pa morajo sodelovati vsi. Čimbolj se razredna nasprotja postružujejo in čim bolj bo delavstvo za bodočnost navezano na svojo lastno moč, tembolj mora skrbeti za to, da se varuje njegova mladina kvarljivih nasprotniških vplivov. Navdajmo mladino s pravo socialistično izobrazbo; izobrazimo in vzgajajmo jo v naših mladinskih organizacijah!

NOVICE.

* **1. majnik praznik v Belgiji.** Bruseljski občinski svet je na predlog socialno demokratičnih in naprednih svetnikov dal 1. maja učencem in mestnim uradnikom prosto, tako da velja 1. maj zanje kakor navaden praznik.

* **Na poti k internacionalizmu.** Da vključ šovinističnemu hujskanju tudi meščanski svet bolj in bolj vleče k mednarodnemu združevanju, izhaja iz poročila v Bruslju vršče se seje centralne komisije mednarodnih zvez. Po tem poročilu je 112 takih zvez (delavske organizacije tu seveda niso vštete), ki imajo permanenten urad. Nad eno tretjino teh zvez ima svoje seje v Bruslju. Izza zadnjega leta 1910. v tem mestu se vršče kongresa je centralni komite mnogim zvezam dal v poslopih, ki jih je odkazala belgijska vlada, urade na razpolago; nadalje je ta komite ustanovil mednarodni muzej, ki obsega danes v 16 dvoranah 3000 predmetov, 75.000 zvezkov broječo skupno mednarodno knjižnico, mednarodno bibliografični repertorij z 11 milijoni po predmetih in avtorjih klasificiranih notic in naposled mednarodni arhiv dokumentov z 10.000 mapami in 30.000 številkami. Med drugimi spisi izdaja komite mesečno izhajajočo »Revue des internationalen Lebens« in kodeks sklepov mednarodnih kongresov.

* **Samomor mladega zdravnika.** V pondek so našli daleč v notranjosti Pratra dve osebi v popolni nezvesti, s krvavečimi ranami na čelu. Moški, elegantno oblečen in z inteligentnim obrazom, je kazal na sebi zadnje boje s smrtno. Bil je težko ranjen. Lažje pa je bila ranjena poleg njega ležeča elegantna gospa v najlepši dobi ženske stariosti. Imela je le malo rano na čelu in je bila v napolu zavesti. Zraven moškega so našli v travi lep čisto nov revolver, vsled česar so takoj sklepali, da sta si hotela mlada človeka končati življenje. Na lice mesta došla sodna komisija je konstatirala, da je bil težko, smrtno nevarno ranjeni mož samski, 30letni dr. Munc, zdravnik v Libercu na Severnem Češkem. Lahkoranjena gospa pa je bila spoznana za soprogo liberškega odvetnika dr. Katza. Komisija je dalje odredila, da so takoj odpeljali dr. Munc in v Rudolfovo bolnišnico, kjer je pa ob 1. uri popoldne umrl. O vzrokih samomora je policija dognala, da je imel mladi zdravnik dr. Munc daljše ljubezensko razmerje s soprogo dr. Katza, ki je te dni prišel na sled temu razmerju. Ko sta to zvedela dr. Munc in gospa Katzova, sta sklenila skupno končati svoje življenje. Nanaglomata sta odpotovala v soboto na Dunaj. V nedeljo sta si še ogledovala pratersko veselo življenje in sta sklenila danes zjutraj oditi v skupno smrt. Skupni samomor pa se je deloma ponesrečil, ker je gospa dr. Katzova le lahko ranjena.

Ljubljana in Kranjsko.

— **Klerikalnega podjetnika ljubezen do bližnjega.** Kdor hoče videti ali vedeti, kako se godi neorganiziranemu delavstvu, naj se potruži v Lončaričev pašalik k gradbi belokranjske železnice. Dan za dnevom prihajajo sestrskani Hrvatje, Bošnjaki, Macedonci itd. ter garajo in delajo, ne da bi niti najmanj vedeli, koliko se bo g. podjetnikom zljubilo plačati dneve koncem meseca. Poleg tega pa, kar je še najbolj gorostasno, so delavci vezani kupovati živila le pri njemu ter jih morajo plačevati 5 do 20 odstotkov dražje nego pri drugih trgovcih, kar sem se na lastne oči prepričal. Ali je to po obrtnem redu dovoljeno? Klerikalna ljubezen do bližnjega — moderno suženjstvo!

— **Mladinska podružnica (Vzajemnost).** ima svoj občni zbor v nedeljo dne 28. aprila 1912 ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih, Šelenburgova ulica 6 z običajnim dnevnim redom. Občni zbor bo jako pomemben. Predavala bo sodružica Ada Kristanova o velevažnih stvareh, ki bodo člane jako zanimale. Razvila se bo tudi diskusija o delovnem programu za prihodnji mesec, da se bo pričelo živahnejše društveno življenje, ki bo članom res mnogo nudilo, kar jim bo v zabavo in trajno korist. Udeležite se ga vsi in agitirajte za ta zbor med svojimi prijatelji! Na delo za naše društvo!

— **Strankine znake in delavske koleke** ima v založbi strankin blagajnik dr. Tomšič v Ljubljani. Strankine organizacije tudi ne bi smele biti brez njih.

— **Poročilo o obč. zboru pogrebne družbe žel. in drž. uslužbencev,** ki je bil za peščico notoričnih spletkarjev sodnji dan in za njih časnarsko skrališče in zavetišče skeleča zasušnica, smo morali vsled pomanjkanja prostora odložiti za jutrišnje število.

— **Škofija Loka.** Vse sodruge, ki se žele udeležiti majnikovega izleta, opozarjamo, da naj se zanesljivo udeležijo sestanka, ki bo v soboto dne 27. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenem prostoru v Škofiji Loki.

— **Ropaski napad v Ajmanovem gradu.** Ropar, ki je napadel oskrbnika v Ajmanovem gradu, se bori s smrtno. Rane, ki mu jih je v obrambi prizadajal oskrbnik z nožem, so zelo nevarne. Pa tudi napadeni oskrbnik je nevarno obolen na pljučnici.

— **Čudna afera liberalnega veljaka.** Iz Zagorja ob Savi nam pišejo: Kako si izposoduje naš liberalni mogotci denar, to bi sicer javnosti ne zanimalo, če ne bi to dejstvo napravilo na človeka vtisk, da si je izposojevalec izposodil denar, ki ga ne bo treba nikdar več vrniti. Že pred enim mesecem je zvedel naš dopisnik, da sta v času, ko je bila gospa Medvedova, vdova pokojnega Medveda, duševno bolna, toraj nenormalna, go gospod Wake in njegova žena povabila in jo nagovorila, naj jima posodi 8000 K, ki jih rabita za nakup posestva za svojega sina. Pregovorila sta jo, da jima je dala brez priče zgoraj navedeno svoto, brez zadolžnice in med štirimi očmi. Ko pa je gospa Medvedova ozdravela, pa jo je njen zet gospod Tomo Koprivce popraševal, kam je dala toliko denarja. Po dolgem popraševanju mu je povedala, da sta jo pregovorila zakonska Wake za posojilo. Potem je šel zet Koprivce k ženi Waketa, da naj mu podpiše zadolžnico, nakar mu je odgovorila, da denarja ne potrebuje in je izročila čez nekaj časa gospe Medvedovi v obliki hranilne knjižice izposojeno svoto nazaj. Ker je zet gospe Medvedove zahteval podpis zadolžnice, se gospod Alojzij Wake grozno jezi nad g. Tomom Koprivcem. Zlasti nasprotovanje proti izvolitvi g. Koprivca za župana je napravilo na razne ljudi jako čuden vtisk. G. Wake, vaše postopanje je bilo jako čudno. Če ste jemali posojilo od ženske, ki ni bila normalna, brez priče, zakaj pa se jezite, če jo hotel g. Koprivce podpisati na zadolžnico? Ali ni vaše postopanje tako, da se ne pokažete nikoli več v občinskem odboru, če imate kaj značaja?

— **Požar v Rožni dolini.** Danes zjutraj ob pol štirih je pričelo goreti v Rožni dolini. Ogenj je nastal v lesenem salonu restavracije »Rožna dolina«. Salon je pogorel popolnoma in tudi del hiše. Izmed sosednih hiš se ni vnela nobena. Nerazjasnjeno je še, kako je nastal ogenj. Na kraj nesreče je prišla kot prva požarna bramba iz Ljubljane. Čez nekaj časa je prišla še viška. Silno se je občutilo pomanjkanje vode. Vodo za gašenje so dobivali iz vodnjaka sosedne hiše.

Iz goreče hiše so znosili opravo na prosto. Malo deklico so prinesli kar s posteljo vred na cesto.

— **Obravnava proti Agro-Merkurju.** Te dni bo proti Agro-Merkurju sodna razprava na tožbo Elizabetinega mlina v Budimpešti, ki toži Agro-Merkur za 120.000 K. Obravnava bo trajala več dni.

— **Ruski kružok** ima danes zvečer predavanje v mali dvorani Mestnega doma. Predava dr. Iv. Lah: **Slovanska misel v ruski literaturi.** Začetek ob pol 8.

— **Smrt pod vozom.** Včeraj popoldne je prevažal 65letni Andrej Berlič, posestnik v Zupražah, štev. 3. s hriba stelo domov, krog 3. popoldne se mu je voz na klancu močno nagnil in je bil v nevarnosti, da se prevrne. Berlič je hotel to preprečiti, pa mu je spodrsnilo in je padel tako nesrečno, da mu je šlo kolo čez glavo. Bil je takoj mrtev.

— **Umrli so v Ljubljani:** Lucija Kozina, bivša dijaška gospodinja, 60 let. — Janez Petek, dninar, 52 let. — Katarina Kanc, gostija 80 let. — Matija Plevel, delavec, 50 let. — Vera Arko, trgovčeva hči, 2 leti in pol. — Fran Čelešnik, delavec, 71 let. — Ivana Grajzer, trafikantinja, 70 let. — Gregor Zaletel, delavec, 68 let.

— **Elektrokinematograf »Ideal«.** Prve vrste spored: »Zimski šport v Švici« (Slika iz St. Moritza). Omeniti je zlasti ameriško veseloigro »Tudi ženita ponudba« s finim humorjem. Založila Desdemona iz »Otella« pa Shakespeareju je dovršeno igrana po znamenitih igralcih Nordiskfilm Co. Na koncu vzbujajo velehumoristični film Maks Linder proti Nik Winterju nepopisen smeh. — V petek specialni večer s krasnim sporedom.

Trboveljska »Vzajemnost« v Zagorju.

Izleti imajo gotovo velik vzgojevalen in izobraževalen pomen, če se prirede prav in smotreno. Ta panoga izobraževalnega dela je bila pri nas dozdaj popolnoma zanemarjena in prav je, da se zdaj skuša popraviti, kar se je prej zamudilo. Uspeh gotovo ne izostane. Pri izletu se delavci otrese lokalnih predsodkov, se učijo opazovati in primerjati, v njem se zbudi kritičen duh, ki vodi do samozvesti in poguma. Zbliževanje sodrugov rodi podjetnost, vpliva navduševalno in utrdi disciplino, kar vse je največjega pomena za delavsko organizacijo. Ti nagibi so bili, ki so napotili trboveljsko »Vzajemnost«, da je priredila nedeljski izlet v Zagorje ob Savi.

Trboveljski in zagorski rudarji so si takorekoč sosedje, pa vendar prihajajo le redkokdaj skupaj in se poznajo le iz časopisa. Misel, obiskati zagorske tovaršnice, je bila torej prav srečna in se je nad vse pričakovanje tudi izvrstno obnesla. Točno ob 3. popoldne so odkorakali trboveljski sodrugi izpred Delavskega doma z godbo na čelu čez hrib v Zagorje. Bila jih je ogromna armada večinoma mladih bojnikov. Sprejem v Zagorju je bil nad vse prisrčen in navdušenih pozdravov ni hotelo biti ne konca ne kraja. Tu je bilo videti osivelega rudarja, ki je z odkritim veseljem na obrazu motril mlado četo, tam zopet delavsko ženo in mladeniča, ki sta hitela pozdravljati trboveljske rudarje sotrpine.

Če je bil že sprejem nad vse sijajen, ne vemo, kako bi se izražali, da bi prav cenili večrno priredbo v ogromni Mihelčičevi dvorani. Odkrito rečeno, da smo ljubljancani z nekako zavistjo zrlj uspehe, ki bi bili v čast in ponos vsakega velikega mesta! Dvorana, veliko večja od one v ljubljanskem Mestnem domu, pa zasadena do zadnjega kotička! Sodrugi in sodružice so se kar trgale za vstopnice in nič ni bilo tistega nerganja, ki je v Ljubljani, žal, le preveč v navadi. Preprosti rudarji z ženami so napolnili sedeže v prvih vrstah in doli do zadnjega kotička si videl glavo pri glavi, vse v napetem pričakovanju. Godba je zaigrala delavsko himno, po ogromnem prostoru se je razlegel vihar aplavza in odtlej je navdušenje naraščalo od točke do točke. Samo ob sebi se razume, da je največjo pozornost vzbujala godba, ki je pod spretnim vodstvom sodr. Stanka Kolenca izvajala neverjetno precizno tudi težje koncertne komade. In kaj mislite, koliko časa so potrebovali trboveljski sodrugi za ustanovitev godbe? — Dva meseca! — To pove več kakor najlaskavejše priznanje.

Poleg godbe je vzbujala šaloigra »V medenih dneh« največ zanimanja. Uspeh je trud sodr. Tokana, ki aranžiral celo priredbo, obilno poplačal. Nastopajoče osebe so bile v vsakem oziru kos svoji nalogi. Sodr. Klenovšek je izvrstno karakteriziral ravnatelja Trpotca in je napravil vtisk, kakor da je igralce po poklicu. Prav tako je jako polhalno rešila svojo vlogo sodružica Jerinova kot Trpotčeva žena in je svojega partnerja mestoma celo prekašala. Tajnik Sitar (sodr. Medvešček) je delal vtisk, kakor da je v zadregi in če bi bil nekoliko bolj gibčen, bi celoten vtisk zelo dvignil. Sicer pa se mu ne more dosti oporekati in je drugače prav dobro izvršil svojo nalogo. Isto velja o sodružici M. Homskovi (tuja dama), ki obeta postati še dobra igralka. Manjše vloge so bile v rokah sodr. Ajdovšk (anatakar) in Prijatelja (sluga), ki sta storila vsak po svojih močeh, kar se je storiti dalo. Režija je bila prav dobra. Celotni uspeh je bil prav zadovoljiv in daje upanje, da nas bodo trboveljski diletantje prihodnjice presenetili s kakim večjim delom.

Rudarski pevski zbor »Vzajemnost« je pokazal, da ima v sodr. Balagu izvrstnega učitelja. Svojim uspehom nismo verjeli, da je bilo mogoče v tako kratkem času izvežbati zbor, ki bi s tako preciznostjo izvajal skladbe, kakor sta A. Försterjeva »Gorenjci« in Nedveda »Ljubezen in pomlad«. In to pri samo enkratni vaji vsak teden! Priznanja je bilo obilo in pevci so morali skoro pri vsaki točki še dodati.

Sodružica I. S. iz Trbovelj in sodr. Jaka Vehovec iz Ljubljane sta pokazala, da sta izborna deklamatorja; prva je deklamirala E. Kristanovo »Pesem sužnjev«, da jo je bilo pravi užitek poslušati, drugi je pa recitiral O. Župančičevo »Večno življenje« in E. Kristanov »Stroj« z občutkom, ki nam je pričaral pred oči režeče.

ga se demoni, rogajočega se plodu človeškega uma ...

Po končanem oficialnem sporedu se je razvila neprisiljena zabava, ki je trajala do ranega jutra. Vesel je bil pogled na rajanje te množice, ki ima tako malo veselih dni v svojem življenju. Ko so Trboveljčani odhajali, je bilo vsem slovo težko. Visoko gori v hribu so v črno noč odmevali zvoki koračnice, dokler niso tudi ti utihnili v dalji in proč je bilo ... Prehitro je minulo!

Trboveljski sodrugi so lahko ponosni na svoj uspeh in če niso nič drugega dosegli, kakor to, da so zagorskemu delavstvu pripravili par veselih uric, so že veliko dosegli. Tudi upamo, da so lahko tudi v drugem oziru zadovoljni.

Na veselici smo opazili same vesele obraze. Najlepša složnost je obvladala vso priredbo, ki bo gotovo najblagodejnejše vplivala na prospehe zagorske in trboveljske organizacije ter na znano značajnost in odločnost zagorskega in trboveljskega zgledega zavednega delavstva.

V kratkem pride v Zagorje ljubljanska »Vzajemnost« in upamo, da bo tudi nje prireditve okrepila vezi med razredno zavednimi delavci.

Štajersko

Slovensko gledališče v Mariboru. V soboto 27., nedeljo 28. in torek 30. aprila t. l. gostujejo na našem odru člani ljubljanskega gledališča pod vodstvom obče znanega režiserja gospoda Hinka Nučiča. Uprizori se v soboto 27. aprila »Reka«, drama v treh dejanjih; v nedeljo »Nebesa na zemlji«, burka v treh dejanjih in v torek »Tekma«, drama v treh dejanjih. Začetek vseh ob osmi uri zvečer. Predprodaja vstopnic pri gosp. Weilu, trgovcu v Zgornji gosposki ulici.

— **Nedvojni ljubimec.** Pod tem naslovom smo poročali zadnji petek, da sta umrla mati in nje otrok, ki ju je bil infanterist Alič z bajonetom težko ranil. Kakor nam pišejo iz Hrastrnika, mati, bivša Aličeva ljubica, in otrok nista umrla, ampak bosta okrevala.

— **Pretep iz ljubosumnosti.** Iz Brežic poročajo: 18. t. m. so bili v vinogradu bizelskega občinskega predstojnika Ivana Malusa zaposleni Anton in Ivan Kovačič in drugi fantje. Na poti proti domu so srečali delavci nekaj kmečkih fantov, med njimi Jakoba Soklerja. Prišlo je med obema skupinama do prepira in pretepa, v katerem sta brata Kovačič Soklerja z nožem tako obdelala, da se je zgrudil smrtno nevarno ranjen in so ga morali prepeljati v brežiško bolnico. Vzrok pretepa je bila ljubosumnost. Krivca so prišli in izročili brežiškemu sodišču.

— **Drzni vlomilci.** V eni zadnjih noči je prišla v vas Log pri Rogatcu oborožena tatinska družba in vlomila pri posestnikih Andreju Potočniku, Andreju Križanu in Stefanu Šmidu. Pokradli so denar, živila, obleko in drugih reči v skupni vrednosti 700 K. Pri posestniku Križanu so podrli zid, da so prišli v hišo. Vlomilci so bili oboroženi z revolverji in vlomilnim orodjem, in če jih je kak domač hotel pregnati, so mu grozili, da ga ustrelijo.

— **Posledice prepira med bratoma.** Iz Celja poročajo: Brata Alojzij in Franc Mejovšek živita že dalje časa v prepiru. Pred kratkim je prišlo med njima do močnega pretepa. Alojzij je pograbil svojega brata Franca ter ga je hotel vreči preko štiri metre visoke ograje. Ker je bil pa zato preslab, ga je zgrabil od zadaj ter ga s tako silo vrgel ob tla, da si je Franc Mejovšek zlomil golenico (spodnje stegno) in obležal na tleh, kjer ga je Alojzij še naprej pretepeval. Franca Mejovška so prepeljali v bolnico. Proti brezsrčnemu bratu pa je vložena kazenska ovadba.

— **Okraden mrlič.** V Fohnsdorfu je ponesrečil rudar Ivan Leitner in 19. t. m. v rudniški bolnici podlegel svojim poškodbam. Ker so pričakovali obdukcijo, so ga zavili kar v rjuho in položili v krsto, zraven po so položili njegovo obleko. Ko so 20. t. m. hoteli Leitnerja vsled prenapolnjenosti prepeljati v občinsko mrtvašnico, so opazili, da manjka vsa obleka. Pokradla jo je oseba, ki jo bodo baje lahko izsledili.

— **Zadušil se je v greznici.** Iz Ormoža poročajo v strašni smrti pri Sv. Tomažu stanujočega upokojenega orožnika Miška. Miška je šel na stranišče in je padel v greznico, kjer se je zadušil. Najbrž je bilo stranišče skrajno slabo napravljeno.

— **Pohotnež.** Pred porotnim sodiščem v Ljubnu je stal v petek 17letni pekovski vajenec Ivan Koller. Obtožen je bil posilstva, prestopka proti javni pravdnosti in poneverbe. Ivan Koller je bil nazadnje za vajenca pri pekovskem mojstru Francu Klemenčiču v Zeltwegu. Zagrešil se je tam nad 16letnim dekletom, 21. januarja 1912, so ga poslali s krofi k odjemalcem. Pecivo je sicer prodal, toda izkupljeni denar 3 K 40 vin. je zaigral. Zaradi tega se ni upal več v službo nazaj in se je potepal po gozdu blizu Judenburga. Tam mu je prišlo v roke 12letno dekle, ki jo je posilil. Ko je dekle hotelo vpiti, ji je grozil, da jo bo zabodel, in jo tako ustrahoval, da se mu je mirno udala. Koller je skušal ta čin utajiti, toda več prič je jasno in določno izpovedalo proti njemu. Obsojen je bil na 18 mesecev težke ječe.

— **S kolom ga je pobil.** 18. t. m. so našli v Sv. Križu pri Krškem posestnika Jurija Pavliča nezvestnega in krvavečega na tleh. Moža, ki ga je bil imel nekoliko preveč, je na poti domov nekdo s kolom pobil. Ko so ga našli, so ga takoj prepeljali v brežiško bolnico. Dejanja dolžijo posestnikovega sina Ivana Klemenčiča, ki je proti njemu vložena tudi že ovadba.

Koroško.

— **Samomor vojaka.** V domobranski vojašnici v Celovcu se je ustrelil v kompanijski sobi s službeno puško 24letni četovodja Andrej Valit. Samomor je izvršil vpricho speših tovarišev ob 10. uri zvečer. Pravijo, da vzrok samomora do sedaj še ni znan.

— **Iz vlaka padel.** Med postajama Maribor in Pesnica je v petek, dne 19. aprila padel pri predoru v Lajtersbergu iz kupeja oro-

legacijskega predsednika Doberniga je bilo danes posvetovanje načelnikov, načelnikovih

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti spomladanskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba. Najnižje cene.

namestnikov in referentov delegacijskih odsekov. Plenarna seja delegacij bo v torek, dne 30. t. m. ob pol štiri. V tej seji se bodo izvršile dopolnilne volitve v razne odseke, budgetni provizorij se odkaže finančnemu odseku. Budgetni provizorij se sklone za šest mesecev. V finančnem odseku bo najbrže vlada razjasnila nekatere zadeve zunanje politike in svoje stališče nasproti provizoriju. Redne plenarne seje delegacij se bodo pričele najbrže 1. maja. V današnji seji so razmotrivali tudi ogrski položaj. Vprašanje je bilo, ali se bo zadovoljila vlada s starim številom rekrutov ali bo čakala, da se reši brambna predloga.

ABSOLUTIZEM NA HRVAŠKEM.

Kdo bo ban?

Zagreb, 24. aprila. V merodajnih krogih si prizadevajo pregovoriti grofa Pejačevića, da bi prevzel banstvo in računajo s tem, da ima baje še iz prejšnjih časov vpliv na koalicio. Če bi Pejačević nikakor ne hotel prevzeti, pride baje Badaj, nekdanji oddelni predstojnik v poštah.

Načrti s koalicijo.

Zagreb, 24. aprila. Odprava komisarijata je baje odvisna od tega, če se posreči priti s koalicijo do rezultata v tem zmislu, da se omogoči trajen »red« na Hrvaškem. V Budimpešti mislijo, da bi se imela nova stranka, na katero bi se opirala vlada, sestaviti iz bivše »narodne stranke« (t. j. iz madjarinov) in iz koalicije. Računajo neki s tem, da se to dožene do drugega tedna, potem bi se takoj zopet vpeljele ustavne razmere in razpisale volitve.

Minister Josipović.

Zagreb, 24. aprila. Imenovanje Josipovića za ministra je napravilo zelo slab vtisk. Vsi Josipovići so znani madjarini. Stari Josipović je bil nekoč desna roka Khuenova. Sedanji minister je že imel to mesto prav takrat, ko se je vpeljala znana železničarska pragmatika. Njegovo imenovanje pomeni najbrže, da namerava ogrska vlada nadaljevati dosedanje politiko na Hrvaškem. V tem slučaju je seveda tudi neizogibno dosedanje nadaljevanje boja.

Hrvaški dijaki v Srbiji.

Belgrad, 24. aprila. Avstroogrski poslanik Ugrno je pri srbski vladi protestiral, ker so bili hrvaški dijaki v Belgradu demonstrativno sprejeti (?).

Kragujevac, 24. aprila. Hrvaški dijaki so dospeli iz Belgrada sem in so bili slovesno sprejeti.

»Jugoslovanski kralj.«

Zagreb, 24. aprila. Hrvaški dijaki javljajo iz Belgrada, da je vest o klicu »Živio jugoslovanski kralj«, ki je bila razširjena po nemških in madjarskih listih, sploh izmišljena, ter se sklicujejo na prof. Heinza in Müllerja kot prič.

DVE STAVKI V BOSNI.

Sarajevo, 23. aprila. Včeraj so začeli stavkati stavci. Stavka delavcev v varoški železarni se nadaljuje.

TRGOVINSKA POGODBA MED AVSTRO-OGRSKO IN BOLGARIJO.

Sofija, 24. aprila. Ministrski predsednik in vnanji minister Gešov ter avstrijski in ogrski delegati so podpisali včeraj trgovinsko pogodbo med Avstro-Ogrsko in Bolgarijo.

SRBSKE VOLITVE.

Belgrad, 24. aprila. Iz Šabca javljajo, da je bila tam pomotoma razglašena izvolitev mladoradikalca Rankovića. Pomota je popravljena in izvoljen je staroradikalec (? —). Vladna stranka ima 84 mandatov, opozicija pa 82. Potrebna je še ena ožja volitev.

KATASTROFA NA ATLANTSKEM OCEANU.

Washington, 23. aprila. Pred senatno komisijo je izpovedal oficir Boxhall iz »Titanica«, da je dajal signale do zadnjega trenutka neki ladji, ki je vozila ne daleč pred »Titanicom«. Podpredsednik White Star Line je povedal pred komisijo, da je v času katastrofe vozil »Titanic« počasneje, Taji, da bi bila družba silila kapitana k dosegu rekorda.

Novi Jork, 23. aprila. Parnik »Bennet« je našel do sedaj 21 trupel in jih vzel na ladjo. Parnik »Bremen« poroča, da je videl plavati okoli 60 mrličev. White Star Line je poslala na kraj nesreče ladjo s krstami.

ITALIJANSKO-TURŠKA VOJNA.

Italijani so zasedli otok.

Rim, 24. aprila. Agenzia Stefani poroča: Divizija bojnih ladij pod poveljstvom admirala Presbiteria je zasedla na Egejskem morju otok Astropalia in ustanovila na njem oskrbovališče za ladje. Osvojitve otoka bo zelo pospeševala boj proti vojni kontrebandi.

Italijansko brodogradje.

Solun, 24. aprila. Sedem italijanskih bojnih ladij skoro stalno kroži med Enos in otoki Imbros, Tenedos in Lemnos. Iz develih ladij obstoječi oddelki italijanskega brodogradje je pred Mudrom na Lemnu, kamor sta pri-

pluli dve prevozni ladji s premogom in drugimi potrebščinami. Z utrdb velikega rta Karaburnu poročajo, da so opazili v daljavi štiri sovražne ladje, ki so zopet izginile.

Izpred Tripollisa.

Tripolis, 24. aprila. Predvčeršnjem je jezdil eskadron florentinske konjenice do Fondruk el Bokara, ki je bil zapuščen. Na straži je stalo nekaj Arabcev, ki so se umaknili.

Smrt Enver beja.

Rim, 23. aprila. Agenzia Stefani poroča iz Kaire: Enver bej, ki je bival nekaj dni v Majuti, kjer je moral prekiniti svoj povratak zaradi nenadnih ovir je umrl ob štirih zjutraj. Smrt je nastopila vsled vnetja rane, ki jo je dobil v boju. Ždi se, da nameravajo turške oblasti smrt vrhovnega poveljnika prikriti do konca vojne. Medtem je dal turški nadkomisar natiskati 1000 okrožnic z vsebino, da je imenoval sultan Enver beja za pašo in ga poklical iz turškega taborišča v Kirenajko, da zopet popravi svoje zdravje. Ever beja začasno nadomestuje Ariz bej do prihoda Sali beja, ki je že odpotoval iz Carigrada v Solun, odkoder se napoti v Kirenajko in prevzame vrhovno poveljstvo. (Če le ni ta vest italijanske agenture samo pobožna želja Italijanov, ki bi se radi iznebili nevarnega nasprotnika!)

Prepovedano brezžično brzojavljenje.

Carigrad, 24. aprila. Vlada je sporočila zastopnikom velevladi, da je v zmislu določil mednarodne konference v Lizboni prisiljena prepovedati brezžično brzojavljenje ladjam, ki so vkrcane v carigradskem pristanišču.

Odgovor na posredovanje.

Carigrad, 24. aprila. Opoldne je izročil namestnik državnega tajnika v vnanjem ministertvu poslanikom odgovor porte na posredovalni poskus.

VSTAJA V FEZU.

Posledice.

Tanger, 23. aprila. Tretjino mestnega dela Mele je uničil požar. Našli so okoli 50 mrtvih židov. Zdej je mir.

Novi napadi.

Pariz, 24. aprila. Po poročilu iz Arzile je napadel rod Džebala šerifove čete v Arbani.

ZASTRUPLJENO MAŠNO VINO.

Trideset let ječe.

Rim, 24. aprila. V Reggio di Calabria je zaključena pravda proti duhovniku Nasotu, ki je bil obtožen, da je zastrupil proštu Albaneseju mašno vino. Albanese je umrl pred oltarjem. Cerkovnik je popil ostanek vina, baje ker se je bal, da bi nanj padla krivda, pa je tudi umrl. Naso je dobil trideset let težke ječe.

STAVKA STROJEVODIJ.

Novi Jork, 24. aprila. V ponedeljek stopijo strojevodje na vseh progah zapadno od Chikago in severno od reke Botomac v stavko. Prizadeti so 34.000 delavcev, razum 2000 so vsi organizirani. Posredovalni urad je ponudil svoje službe.

Odgovorni urednik Fran Bartl.
Izdaja in salaga založba Zarje.
Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Kdor svoj želedec ljubi,
ne pije drugega, kakor

želodčni likér

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Pristni »FLORIAN« ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 27
v bližini kolodvora.

Lepe zračne sobe. — Priznana fina kuhinja. — Izborne pijače. — Nizke cene.
Lepi gostilniški prostori in povsem na
:: novo urejeni velik senčnat vrt. ::

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ul. 8

r. z. z. o. z.

Tiskovine za šole, županstva in urade. Najmodernejše plakate in vabila za
:: shode in veselice. ::

Letne zaključke

za društva.

Najmodernejša uredba za tiskanje listov, knjig, brošur, muzikalij itd.

Stereotipija. Litografija.

Konfekcijska trgovina

Maček & Komp.

Založniki c. kr. priv. južne žel.

Ljubljana, Franca Jožefa cesta šte. 3.

priporoča veliko izbiro spomladanskih novosti za gospode in dečke.

Strogo reelna postrežba.

Najnižje cene.

Ivan Jax in sin, Ljubljana

Dunajska cesta šte. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in stroje za pletenje (Strickmaschinen) za
:: rodbino in obrt. ::

Pisalni stroji Adler. - Vozna kolesa.

Ceniki zastonj in franko.

„Zarja“ se prodaja v Ljubljani po 6 vin.

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Pirnat, Kolodvorska cesta.
Zupančič, Kolodvorska cesta.
Blaž, Dunajska cesta.
Sterkovič, Dunajska cesta.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Šubič, Miklošičeva cesta.
Šenk, Resljeva cesta.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, „
Kušar, „
Podboj, „
Bizjak, Bahoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Šveteč, Zaloška cesta.
Sešark, Šelenburgova ulica.
Suhadole Anton, Zelena jama 50.

Dolenec, Prešernova ulica.
Pichler, Kongresni trg.
Ušeničnik, Zidovska ulica.
Kleinsteinst, Jurčičev trg.
Wisiak, Gospodska ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Košir, Hilšerjeva ulica.
Sušnik, Rimska cesta.
Klanšek, Tržaška cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blaznik, Stari trg.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Kustrin, Breg.
Sever, Krakovski nasip.
Državni kolodvor.
Križaj in Kotnik, Šiška.
Likar, Glinice.
Jezeršek, Zaloška cesta.

Delavska hranilnica in posojilnica v Ljubljani

(vpisana zadruga z omejenim jamstvom.)

Wolfova ulica št. 3, II. nadstropje.

Obreduje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %. Sprejema vloge na tekoči račun. Posojuje na osebni kredit in zastave, vredn.
:: listine, hipoteke itd. ::

Uradije se vsak četrtek od 2. do 3. ure in vsako soboto od 6. do 7. ure popoldne; nujna pojasnila se daje pa tudi
:: ob vsakem drugem navadnem dnevnem času. ::